

[Wilhelm.]

beskæftigelseskrise. Ja, vist er beskæftigelsesproblemerne et af de alvorlige symptomer på denne krise, men det forklarer jo ikke noget i sig selv om, hvorfor man pludselig står med beskæftigelsesproblemer i hele den kapitalistiske verden. Det siger ikke en lyd om, hvad de grundlæggende modsigelser i samfundet, som gør, at disse symptomer opstår, egentlig er.

Det er klart, at med sådanne overfladiske forklaringer, sådanne søforklaringer, sådanne forkerte diagnoser, da bliver de midler, man foreslår anvendt, lige så forkerte. De bliver præget af det heksedoktori, som ligger f. eks. i partiet venstres ustandselige, men ikke definerede appel om den nødvendige politik. „Den nødvendige politik“. Gad vidst, hvor mange hundrede gange vi har hørt det. Hele venstre regeringens periode sidste år og nu igen ustandseligt: den nødvendige politik. Men ikke noget konkret, ikke noget, der siger, hvad det er, denne nødvendige politik skulle rette op på, hvad det er, der er årsagerne til de problemer, som man påstår skulle nødvendiggøre denne nødvendige politik. Man har taget konsekvent fejl, og man fremturer lige så selvhøjtideligt og lige så bedrevidende.

Over for disse søforklaringer med afsætningskrisen, beskæftigelseskrisen, som ikke forlærer noget som helst, har i hele denne periode kun stået én eneste alternativ forklaring, nemlig den, der kommer fra socialistisk hold, og som siger, at denne krise er et resultat af den overakkumulation af kapital, der har fundet sted under højkonjunkturen i hele den kapitalistiske verden med det resultat, at man i dag har et så stort kapitalapparat, at det ikke lader sig forrente det hele, men på klassisk vis nødvendigvis må destrueres delvis, før det igen kan komme til at løbe rundt.

Det siger sig selv, at med et sådant forsøg — det er ikke nuanceret nok her, men i al korthed — med den type af forsøg på at forklare lidt mere grundigt, hvad baggrunden er for den krise, som hele den kapitalistiske verden står i, da kommer man også til andre resultater, når det drejer sig om, hvordan man vil forholde sig til de forslag, til de ideer, der er fremsat med hensyn til at råde bod på denne krise. Diagnosen ind-

hold har selvfølgelig betydning for de midler, man vil tage i anvendelse.

For VS' vedkommende kan jeg gentage: vi nærer ikke nogen illusion om, at der kan gøres egentligt op med krisen eller kriseårsagerne, så længe vi befinder os i et kapitalistisk system. Men den beskrivelse af krisen, som vi synes er grundigere, er mere dybtgående end blot at tale om afsætningsvanskelighederne uden noget som helst forsøg på at forklare, hvad de kommer af, den får os selvfølgelig til igen også i denne periode at sige nej til de forslag, som alene er tilskud til kapitalen, som skal gøre det mere attraktivt at investere i mere avanceret teknologi og på den måde i virkeligheden overflødiggøre endnu mere menneskelig arbejdskraft og lægge op til den næste store krise igen, byggede på et for stort kapitalapparat, for stort til, at det kan forrentes.

De foranstaltninger, som VS kan gå ind for, har også et andet sigte end det, der er lagt frem af de fleste af partierne her. De har ikke det sigte at stabilisere systemet, de har alene det sigte at reducere lønarbejdernes omkostninger ved systemets krise. Hvad angår alle de forslag, som er lagt frem, vil jeg sige, at der er ingen af disse forslag, hverken enkeltvis eller samlet, der løser krisen. Alle, og det gælder også VS' forslag, er principielt lapperier. Systemet kan ikke gøres krisefrit, så lidt som de grundlæggende modsætninger kan fjernes, så længe den kapitalistiske økonomi opretholdes. Alligevel er det selvfølgelig ikke ganske ligegyldigt for lønarbejderne, hvordan krisen forløber, om de kommer ud af krisen styrket eller svækket i forhold til kapitalen, og det er den synsvinkel, VS anlægger på de forskellige kriseforanstaltninger.

Vi vil gerne medvirke til at fremme beskæftigelsen, og vi har selv stillet forslag i den retning, men de bevidstløse tilskud til privatkapitalen, som man under betegnelsen beskæftigelsespolitik fremturedede med i sidste samling, og som stadig væk er et hovedelement i regeringens buket og i forligets buket og i mange andre forslag, der ligger her, dem skal man fremdeles ikke vente VS' støtte til. Skal der gives tilskud, så må det for VS' vedkommende forudsætte: For det første, at der er sikkerhed for en beskæftigelseseffekt. Der er adskillige tilskudsord-